

[Guldberg.]

snakker om et andelsforetagende, er et andelsselskab noget, der ejes i fællesskab af andelshaverne. Der kan altså ikke være tale om ejerlejligheder i almindelig forstand. Det er noget, der ejes i fællesskab af andelshaverne, de har hver deres andel, og deres ejendomsret står i forhold til deres andel. Det er det typiske. I virkeligheden er det en sproglig fordrøjning af dette, når der tales om de såkaldte sociale andelsselskaber — der er undtagelser, ved jeg — for dér drejer det sig om ejendomsret til éns indskud. De lejere, der sidder i disse boliger, betaler over deres husleje afdragene på de lejligheder, de bor i, men hvem får dem? Det er i hvert fald ikke lejerne. Boligministeren sagde nu, at han ikke kendte det, men så vil jeg gerne oplyse, at det er rigtigt, at hvis man indførte den regel, at lejernes andele blev tilgodeskrevet det, de selv har været med til at betale i afdrag på den ejendom, de bor i, ville loven — og det kan finansministeren sikkert bekræfte — medføre, at deres skattepligtige indkomster skulle forhøjes med en lejeværdi af egen bolig, som de ville blive beskattet af. Derfor er det klart, hvorfor den form for andelsforetagender ikke eksisterer.

Det, jeg kritiserer, er, at end ikke det vil man. Her kommer lejerne ind og betaler deres indskud, og det er efterhånden temmelig mange penge, man skal betale, selv om man kan låne dem, hvis man ikke kan skaffe dem på anden måde; men også her bliver der lukket af. Selv for denne mulighed for at erhverve sin egen bolig, som er oplagt i overensstemmelse med alle grundbegreber om økonomisk demokrati og beboerdemokrati, hedder det ikke tale om, det kan man ikke få lov til.

Jeg kan ikke få mig selv til at give boligministeren ret i påstanden om, at han og socialdemokratiet ser lige venligt på alle former for bolig, og at de skal have lov at være der alle sammen. Det stemmer ikke med den lovgivning, de går ind for. Men hvis boligministeren, som erkendte, at han ikke vidste, at der var noget, der kunne hedde lejeværdi af egen bolig i andelsforetagender, vil gå så langt i denne debat, at han vil give tilsagn om, at det, der måtte kunne påvises at være — og det skal jeg så gerne påtage mig at påvise — skal blive afskaffet,

så er jeg meget tilfreds med udfaldet af denne debat.

Dahlggaard: Jeg vil også komme med en kort kommentar om ejerlejlighedsboligerne. Jeg har ikke villet kritisere og har faktisk heller ikke kritiseret boligministeren for at have skiftet standpunkt i spørgsmålet om ejerlejligheder. Jeg tror, jeg ville have rost boligministeren, hvis han havde skiftet standpunkt. Nej, jeg har kritiseret ham for at have et forkert standpunkt, som jeg synes yderligere bliver understreget ved den måde, boligministeren argumenterer på. Man kan godt sige, at balancen mellem udlejningslejligheder og ejerlejligheder skal opretholdes, men det er jo ikke et mål i sig selv. Det er noget, der kan begrundes i de dele af landet, hvor der er boligrestriktioner, og hvor de, der er henvist til at bo i lejede lejligheder, skal sikres lige så god adgang til at få et sted at bo som dem, der har råd til at skaffe sig en ejerlejlighed. Men det problem foreligger jo overhovedet ikke uden for de regulerede områder.

Boligministeren har da også selv over for udvalget givet den oplysning, at han ikke er i besiddelse af materiale, der viser, at ejerlejlighedsinstituttet skulle være blevet misbrugt i de kommuner, hvor der ikke er boligregulering og huslejeregulering. Man indfører altså en restriktion, til trods for at man ved, at der er ikke brug for den. Det er da noget, man har lov til at kritisere. Jeg har ikke sagt, og jeg tror det i og for sig knap nok heller, at det er af følgagtighed over for socialistisk folkeparti. Det er naturligvis bekvemt at have det samme standpunkt som socialistisk folkeparti, men der er stadig ikke givet nogen grund til det.

Henning Philipsen: Jeg vil gerne sige indledningsvis, at vi ikke ønsker at trække vort ændringsforslag tilbage. Vi ser gerne, at det kommer til afstemning her i folketingsalen, således at man kan få en konstatering af stemningen på de præmisser, som jeg fremlagde før. Derved kan det konstateres, at det er rigtigt, at det, man sikrer ved at foretage denne afstemning, og det, man sikrede, da man i sin tid lavede denne lov, var den stærkeres ret over for den svage. Det kan der senere ikke ændres på, når man én gang